

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 14

STEVILKA 8

ZIRI, AVGUST 1975

Koliko smo naredili v I. polletju

V proizvodnji obutve smo do konca junija 1975 proizvedli 602.365 parov razne obutve in s tem presegli polletni plan za 8,6%. Polletni finančni plan smo kljub večji proizvodnji realizirali le v višini 93,4% oziroma je vrednost proizvodnje znašala 113 milijonov din (novih).

Ker se naša proizvodnja deli na dve proizvodni sezoni, to je na pomladansko-letno in jesensko-zimsko in vemo, da v prvem polletju proizvajamo predvsem letno obutev za domače tržišče, kakor tudi za izvoz in je osnovni material manj pomembna postavka, kot pri zimski obutvi, zato je tudi vrednost letne obutve po lastni ceni v primerjavi s številom proizvedenih parov manjša kot v drugem polletju, ko delamo skoraj izključno zimsko obutev za domače in tuje tržišče.

Ce primerjamo planirane količine po posameznih vrstah obutve smo dosegli najslabše rezultate v proizvodnji težke obutve (smučarski čevlji) in to predvsem zaradi nezadostnih naročil tovrstne obutve. Na ta račun se je seveda povečala proizvodnja lahke obutve, tako da je plan proizvodnje lahke obutve presežen kar za 42%.

Ob primerjanju rezultatov letošnjega prvega polletja z istim obdobjem v letu 1974, lahko ugotovimo: proizvodnja obutve je količinsko porasla za 17,5%, vrednostno pa za 33,9%. Po posameznih skupinah obutve je primerjava naslednja: smučarska obutev je količinsko porasla za 0,1%, vrednostno pa za 8,8%, navadna obutev je količinsko porasla za 22%, vrednostno pa za 40%, proizvodnja sandal je količinsko porasla za 15,9%, vrednostno za 40%.

Iz teh podatkov je razvidno, da odstotek vrednosti proizvodnje raste precej hitreje, kot fizični porast proizvodnje, to pa je pogojeno s stroški, ki nezadržno naraščajo, vključujoč cene osnovnih materialov, osebnih dohodkov, predvsem pa dajatev in ostalih obremenitev, ki jih moramo odvajati družbi in jih seveda mora vsebovati tudi kalkulacija posameznega artikla.

Vidimo, da smo bili pri proizvodnji obutve v letošnjem prvem polletju mnogo uspešnejši, kot v istem obdobju lanskega leta, ki seveda ne bi smelo nikakor služiti kot osnova za primerjavo podatkov, tako po količini

proizvedenih parov, še posebno pa glede na kvaliteto. Vsa domača naročila smo letos pravočasno izdelali, obutev je bila TOZD prodaja pravočasno na razpolago in s tem smo gotovo prispevali svoj delež, da je bila tudi prodaja obutve v sezoni pomlad-poletje dokaj zadovoljiva.

Izvozno obutev smo izdelovali po končani sezoni pomlad-poletje za domače tržišče in razen nekaj pomembnejših težav zaradi materialov in priprave dela so bili rezultati razmeroma dobri, izmet obutve je ostal v okviru dopustnih meja. Kratko re-

čeno, proizvodnja exportne obutve je tekla mnogo boljše, kot leto poprej, na približno enako zahtevnih artiklih.

Proizvodnja plastike se ne odvija po načrtu in to predvsem zaradi izpada, oziroma zmanjšanja naročil smučarske obutve, vendar je po fizičnem obsegu proizvodnje polletni plan presežen za 42%, po vrednosti pa za 5%.

Nabrizgali smo veliko manj šal za smučarske čevlje, kar bi vrednostno predstavljalo večji znesek, na drugi strani pa smo seveda povečali proizvodnjo manjših sestavnih delov za obutev, predvsem pa poliuretanskih podplatov.

V proizvodnji plastike bi glede na tržne zahteve lahko proizvedli precej več, vendar smo tu prostorsko omejeni,

istočasno pa nam primanjkuje tudi delovne sile.

Naša želja bi vsekakor morala biti, da bi proizvodnja v drugem polletju dosegala vsaj enakovredne rezultate, kot jih je v I. polletju, vendar v položaju, v katerem trenutno smo, to je predvsem zaradi pomanjkanja osnovnih materialov, s katerimi smo vezani na uvoz, so izgledi mnogo slabši.

Ze v mesecu juniju smo imeli nekaj zastojev zaradi pomanjkanja uvoznih materialov, le-te pa lahko pričakujemo še v nekaj naslednjih mesecih. To bo vsekakor lahko bistveno spremenilo v naprej pričakovane rezultate proizvodnje, predvsem pa izpolnjevanje dobavnih rokov za izvozno obutev.

Anton KLEMENCIC

Težak položaj Alpine pri proizvodnji za izvoz

Letos smo načrtovali povečanje izvoza za 7%, na konvertibilno področje za 6%. Do konca maja smo izvozili za 15% več kot lani. Ce ne bomo mogli takoj uvoziti prepotrebnih materialov, bo padel tudi izvoz. Zato smo že posredovali na pristojnih organih. Res, da povečujemo tudi uvoz, toda le na račun razširjene proizvodnje plastike, ki uporablja le uvožene materiale.

Strogi predpisi o omejitvi uvoza, ki jih je izdal ZIS, da izboljšamo zunanjetrgovinsko bilanco, so močno otežili normalno poslovanje OZD Alpina.

Posebno smo se znašli v velikih težavah s proizvodnjo za izvoz.

Za leto 1975 imamo za 6.380.000 \$ izvoznih zaključkov, od tega na konvertibilno področje za 1.636.000 \$. Obveze so velike in roki so kratki.

Smó specializirani proizvajalci smučarskih čevljev, ki predstavljajo glavne izvozne artikule zapadnega izvoza in za katere rabimo veliko vrsto prematerialov iz uvoza: granulati, okovja, umetna usnja in podobno. Ti specialni smučarski čevlji so v pro-

izvodnji do konca avgusta in jih izvažamo od 1. junija do začetka septembra. Zanje rabimo materiale, ki jih v Jugoslaviji ni mogoče dobiti. Ti čevlji so tudi tipični sezonski artikel.

V petindvajsetih letih specializacije smučarskih čevljev smo uspeli osvojiti vsa glavna svetovna tržišča, posebno še ZDA in Kanado ter Svico.

Pri normalnem poslovanju in redni oskrbi te proizvodnje za izvoz na konvertibilna področja, smo komaj sposobni realizirati izvozne obveze do predvidenega časa. Če v najkrajšem času ne bomo uspeli dobiti ustreznih dovoljenj za uvoz, ne bomo v stanju izpolniti izvoznih obvez. S tem bi nastala res velika škoda: izguba tržišč, ki smo

jih dolga leta razvijali in izpad izvoza, kar pa tudi pomeni izpad prispevka k izboljšanju zunanjetrgovinske bilance. Naši trendi izvoza so zelo ugodni in smo delovna organizacija, ki letno izvozi do 45% letne celotne proizvodnje.

V preteklih desetih letih smo vrednostno povečali izvoz na vzhod 14-krat, na zahod pa več kot 2-krat.

V slučaju, da zamudimo izvozne roke, nam ostanejo na zalogi gotovi čevlji, ki so že izdelani in jih kupci, ker ne bodo v naročenem sortimentu, ne bodo prevzeli. To pomeni preko 40.000 parov smučarskih čevljev, celotno jugoslovansko tržišče pa absorbira le okrog 25.000 parov.

O nastali situaciji so razpravljali najvišji samoupravni organi in družbeno politične organizacije. Skupna ugotovitev je bila taka, da smo res v nezavidljivi situaciji, vendar nimamo drugega izhoda kot izvozne obveze do sledno izpolniti.

Dolžni smo storiti vse potrebno, da izvoz ne izpade, ker je to za DO nepopravljiva škoda.

Lojze KOPAC

Danes berite

zakaj nan boli glava (stran 3)

vam. str. 4

DAN SAMOUUPRAVLJANJA (stran 5)

MORJE (str. 6)

Ne bomo več požirali prahu (str. 8)

67
67
174
117 : 2 = 58
12
1

razgovor za urednikovo mizo – razgovor za ure

Tema je bila tokrat **UVOZ ZMANJSATI – IZVOZ POVEČATI**.

Sodelovali so:

- Lojze KOPAC, šef nabavne službe
- Miloš MLINAR, predstavnik izvoznega oddelka
- Janez ZAKELJ, vodja razvoja in priprave športne obutve
- Marijan BOGATAJ, vodja razvoja in priprave lahke obutve

1. vprašanje:

Kako smo se pripravljali na ekonomske ukrepe, ki so v veljavi?

Miloš MLINAR:

Izvoz se ne ravna samo po trenutnih razmerah. Treba je gledati dolgoročno, zlasti kar zadeva konvertibilno (zahodno) področje. Dostikrat se kaže, da je zahodni izvoz nerentabilen, vendar se moramo zavedati, da brez izvoza ne moremo napredovati, ne v modi, kvaliteti in poslovnosti.

Lojze KOPAC:

Sodim, da je Alpina med prvimi v čevljarstvu industriji, ki se je odločila za zmanjšanje uvoza. Z razvojni službo, ki odloča, kakšni materiali naj se vdela v čevlje, smo se že pred več kot enim letom dogovorili, da gornjega usnja ne bomo več uvažali. V tem času smo res uvozili samo vzorčne količine gornjega usnja.

Naš izvoz se kljub temu z meseca v mesec povečuje in to zaradi novoustanovljenega oddelka Alplasa (plastika), ki uporablja v celoti uvožene materiale in strojno opremo.

Marijan BOGATAJ:

Na nove ekonomske ukrepe se sploh nismo pripravljali, ker je družba dosedaj želela vplivati le na zavest. Vidimo pa, da gospodarstvo tega ni upoštevalo.

Zakaj sploh uvoz? Nespartno bi bilo misliti, da bo naša industrija osvojila proizvodnjo vseh materialov, ki jih sedaj uvažamo v primerni kvaliteti in za enako ceno.

Vprašanje je, če bodo zadnji ekonomski ukrepi pokazali pričakovane rezultate. Menim, da bi morali take ukrepe sprejemati postopoma in tudi postopoma razvijati spremljajočo industrijo (na primer – razviti tehnologijo izdelovanja umetnega krzna).

Izvoz družba ne podpira v taki meri, kot bi bilo nujno potrebno in spodbudno. Na drugi strani se moramo zavedati, da je konkurenca na tržišču huda in da moramo izvažati skoraj z izgubo. To lahko preprečimo s povečanjem produktivnosti in smotrnim poslovanjem.

Mislím, da imamo tudi preširok proizvodni program, kar zadeva vrste obutve. Tudi v tej smeri bo treba več napraviti.

Janez ZAKELJ:

Ukrepi, ki so v veljavi, bodo prav gotovo povzročili manjši izvoz smučarske obutve. Pri smučarski obutvi imamo sestavne dele, ki predstavljajo velik odstotek vrednosti uvoza. Doma sploh ni govora, da bi posamezni proizvajalci take materiale sploh lahko ponudili, ker so za te polizdeleke (zaponke, stremena itd.) le nekatere specializirane tovarne v inozemstvu, ki delajo za vso čevljarstvo industrijo.

2. vprašanje:

Za reševanje tega ste v delovni organizaciji neposredno odgovorni. Kako bomo v teh pogojih poslovali in ublažili morebitne posledice?

Miloš MLINAR:

Na to bolj lahko vpliva nabavna služba. Vendar je dejstvo, da bomo lahko povečali izvoz le, če bomo do kupcev, ki so trenutno še nezanimivi (perspektivni), dosledno upoštevali načela kvalitete, točnost pri pakiranju ter roke. Le na ta način bomo tudi lahko na kupce vplivali, da dosežemo daljše dobavne roke, višjo ceno in ožji asortiman.

Lojze KOPAC:

Nabavna služba – uvozni oddelek uvažava samo tiste materiale, ki jih predpiše razvojna služba.

Najnovejši strogi ukrepi zveznih organov za zmanjšanje uvoza povzročajo manjše in večje zastoje v proizvodnji.

Poleg iskanja možnosti nabave na domačem tržišču, se vendarle trudimo, da bi lahko uvozili vsaj najpotrebnejše, da izpolnimo izvozne pogodbe. V zvezi s tem smo se obrnili tudi na vse pristojne organe in jim prikazali naš položaj.

Marijan BOGATAJ:

Tako kakor druge delovne organizacije, tudi mi ne bomo izjema. Gospodarska kriza je tu. Težav ne bomo prebrodili brez žrtv. Če ne bo uvoza, bomo nujno morali nekatere materiale iskati doma, seveda za ceno kvalitete, izgleda in storilnosti.

Pri današnjem razgovoru bi moral sodelovati tudi vodja Alplasa (plastike), ker je prav ta oddelek uporabljal izključno uvožene surovine, ker jih doma ni. Glede čevljarstva industrije pa nam je jasno, da je nezanimiva, ker je v vsakem čevlju vdelan material iz uvoza.

Janez ZAKELJ:

Ne moremo si misliti, kako naj uporabljamo posamezne sestavne dele iz domačega materiala, če sploh ni ponudbe.

Drugo pa je tudi vprašanje naše raziskave tržišča in cene. Seveda je važno, da razpoložljive materiale tudi smotrno izkoriščamo. Zato bodo morale tesneje sodelovati strokovne službe.

3. vprašanje:

Kaj konkretno predlagate, da bomo res lahko povečali izvoz in zmanjšali uvoz?

Miloš MLINAR:

Predlogi za konkretno povečanje izvoza so:

Analiza stroškov poslovanja in s tem znižanje prodajne cene, kar bo prineslo večjo konkurenčnost, ne samo na tujem, temveč tudi na domačem tržišču.

Lojze KOPAC:

Vemo, da izvoza ni brez uvoza, zlasti še pri nas v Jugoslaviji, kjer spremljajoča industrija še vedno ni dovolj razvita. Gremo pa v smeri osamosvojitve. Poglejmo razvoj našega oddelka plastike. Prej smo morali uvažati go-

tove izdelke, podplate, sedaj le še surovino. Precejšen napredek.

Marijan BOGATAJ:

Naša ekonomska politika bi morala biti dolgoročnejša.

Bolj bomo morali raziskovati domače tržišče ter sodelovati z ostalimi tovarnami naše panoge ter tako vplivati na spremljajočo industrijo. Specializirati bomo morali proizvodnjo, izboljšati kvaliteto in znižati poslovne stro-

ške. Boljše bomo morali organizirati raziskovanje prodajnega tržišča.

Janez ZAKELJ:

Pri športni obutvi moramo vedeti, brez uvoza ne bo šlo. Vendar se moramo potruditi, da bi uporabljali domače materiale, če je le mogoče. Dejstvo pa je, da inozemski kupec večkrat predpiše določene materiale (funkcionalnost, kvaliteto, ceno).

Komisija za spreminjanje in izvajanje ustavnih sprememb že dela

Na eni od zadnjih sej SDS je bila imenovana komisija za spremljanje in izvajanje ustavnih sprememb. Naloga te komisije naj bi bila, da poskrbi za dokončno uveljavitev novih določil Ustave v podjetju. Gre predvsem za to, ali smo po formiranju TOZD že tako izpolnili novo organizacijo, da so resnično vsem zaposlenim zagotovljene z Ustavo predvidene pravice.

Komisija je imela doslej dve seji. Predvsem smo si zastavili okvirni program dela. Pregledali smo, katera vprašanja moramo rešiti. Dalje smo si razdelili delo po posameznih področjih, tako, da bodo vsi člani lahko delali čimbolj učinkovito.

Predvsem bo morala komisija prispevati svoj delež pri reševanju naslednjih problemov:

1. Organizacija podjetja: Sedanja organiziranost delovne organizacije po TOZD je treba presoditi z organizacijsko-ekonomskega stališča in s stališča samoupravljanja. Potrebno je proučiti možnosti formiranja novih TOZD. Dalje je treba proučiti vprašanje organizacije enot DSSS.

2. Odnosi med TOZD: Organizacija podjetja na TOZD v bistvu zaživi šele takrat, ko so ustrezno urejeni ekonomski odnosi med TOZD. Proučiti je treba, če so ta vprašanja v Alpini že dobro rešena, in če niso, je potrebno pripraviti ustrezne rešitve.

3. Sistem samoupravljanja: Ugotoviti je treba tudi, ali je naš sistem samoupravnih organov glede na novo organizacijo že popoln in ali so pri-

stojnosti posameznih organov pravilno porazdeljene.

4. Interna zakonodaja: Končno je treba ugotoviti, ali so vsa nova ustavna določila že upoštevana v naši interni zakonodaji, zlasti pa v praksi.

Navedena vprašanja bi po mojem mnenju morala obravnavati komisija. V tej smeri smo tudi zastavili delo. Seveda so se takoj pojavile težave predvsem s tem, da imajo posamezni člani komisije veliko delovnih obveznosti in tako delo komisije počasi teče.

Ob tej priliki želim poudariti še tole: jasno nam mora biti, katera probleme lahko reši »amaterska« komisija, kaj pa spada v profesionalno (pravno) delo.

Znano je, da v podjetju nikakor ne moremo rešiti problema pravne službe. Zato se pojavljajo težave pri vnašanju novih zakonskih določil v interno zakonodajo in podobno. Že na prvi seji komisije je bilo poudarjeno, da je treba dopolniti nekatere akte interne zakonodaje. Vendar pa tega ne more opraviti komisija, ker za to ni kvalificirana.

Komisija bo sicer načelno rešila zgoraj navedena vprašanja, ne more pa se spuščati v stvari, ki sodijo v poklicno delo pravnikov. Seveda pa dejstvo, da to vprašanje v delovni organizaciji ni urejeno, otežkoča tudi delo komisije za izvajanje ustavnih sprememb.

Toliko za danes. O delu komisije bomo člani kolektiva še obveščali v prihodnjih številkah.

Tomaž KOSIR, dipl. oec.

Delavski svet TOZD prodaja

Sprejeti sklepi o: imenovanju Anice GOVEKAR na vodilno delovno mesto TOZD prodaja obutve ter Janeza CAPUDRA na vodstveno delovno mesto vodja maloprodajne mreže v TOZD prodaja obutve.

SKlenjeno, da se udeležimo licitacije za najem loka-

la v Pulju; sprejeta sprememba sklepa o dodelitvi posojila Ivanu Likarju. Razpravljano o modelih moške obutve, ki jo izdelujemo in dane pripombe, da naša ponudba moške obutve kupcev ne zadovolji. Za izboljšanje tega stanja sprejeti določeni sklepi.

Razgovor o zmanjšanju uvoza... Kako v praksi?

Zakaj nas boli glava

Ze pred časom smo v našem časopisu lahko brali, kako slabi in nezdravi so delovni pogoji pri nas zaradi uporabe sodobnih apretur na bazi organskih topil.

Ne mislim razpravljati z avtorjem sestavka, navajam le nekaj podatkov, ki jih pisec ne bi smel prezreti:

1. Meritve koncentracij hlapov organskih topil se redno opravljajo in kažejo drugačno sliko, kot pa jo prikazuje omenjeni članek. Rezultati meritev so ob vsakem času vsakomur na razpolago.

Kontrolne meritve na delovnih mestih apretiranja so bile 23. aprila letos. Rezultati meritev so sorazmerno ugodni. Prekoračitve maksimalno dopustnih koncentracij so znašale največ do 0,3.

2. Zdravje zaposlenih občasno kontroliramo. Ob periodičnih zdravniških pregledih, ki jih opravlja Dispanzer za medicino dela v Kranju pri delavcih, zaposlenih pri apretiranju, ni bilo ugotovljenih zdravstvenih okvar.

3. Kar zadeva dodatno prehrano delavcev, ki delajo z organskimi topili, je moje mnenje takole: dodatna prehrana je imela svoj pomen v času, ko je bila prehrana enolična in, ko se ni dalo dobiti živil v trgovini (v času, ko so bila živila »na kart«) in ko v tovarnah še ni bilo organiziranega toplega obroka. Od tedaj dalje pa dodatna prehrana izgublja na pomenu.

Vsekakor pa mleko kot dodatna prehrana ni primerna za delavce, ki delajo z organskimi topili. Mleko namreč vsebuje precej maščob, ki se v organizmu presnavljajo s pomočjo žolča, ki ga proizvajajo jetra. Če so ta obremenjena (kar pri delu z organskimi topili nastopa), je motena tudi funkcija jeter, tako da je tudi količina žolča manjša. Tako bi z dodatno prehrano (mleko) dosegli nasprotni učinek, kot si ga želimo. O tem sem že pisala v tem časopisu, kdor pa želi obširnejše mnenje pa se lahko obrne na Dispanzer za medicino dela v Kranju.

Res je, da se škodljivost ne bi smela upoštevati le pri pravici do dodatne prehrane, temveč predvsem pri nagrajevanju in dolžini dopusta.

4. Glede na količino bencola v kemikalijah, ki se uporabljajo v čevljarstvu, se mi zdi podatek, ki govori o 50 % skoraj neverjeten. Kolikor mi je poznano, imajo v svetu približno enake norme glede količine strupenih snovi v zraku, saj je večina držav članic Mednarodne organizacije dela, ki je sprejela listino, ki določa količino škodljivih snovi v ozračju. Nekoliko strožje kriterije od naših ima le SZ. Mimogrede naj omenim, da so imeli velike težave z dobaviteljem izocianata, ker je trdil, da le-ta ni škodljiv. Šele, ko smo mu pokazali fotokopijo nemškega predpisa, ki določa maksimalno dopustno koncentracijo (ki se popolnoma ujema z

našimi predpisi), je priznal svoj poraz.

5. V preiskavo sem dala na Zavod za varstvo pri delu 5 apretur, ki se uporabljajo v finišu, vendar prisotnost bencola ni bila ugotovljena pri nobeni apreturi.

6. Glede uvajanja novih tehnoloških postopkov in delovnih naprav mislim, da je to predvsem stvar tehnologov.

Stanje glede koncentracij hlapov organskih topil v naši delovni organizaciji ni kritično. Zavedati se moramo, da brez merilnih naprav ne moremo presojati koncentracij, oz. škodljivost snovi. Tudi ni možno po intenziteti vonja

ocenjevati škodljivost kemikalij, saj ima npr. izocianat zelo blag vonj, medtem ko ima aceton zelo močnega. Vendar pa je izocianat hujši strup od acetona, saj je za prvega dovoljeno 0,2 mg na m³, za aceton pa 800 mg na m³ zraka.

Vedno tudi niso samo delovni pogoji tisti, ki bi bili vzrok za glavobole. Ob današnjem hitrem tempu življenja ne boli glava samo tistih, ki delajo z organskimi topili. Veliko je tabletomanov, ki nimajo nobenega opravka z lepili in apreturami. Tudi pri nas so že bili in so še taki primeri.

Marija KASTELEC

Razgovori v SSSR

Med 23. 6. in 3. 7. 1975 so bili v Moskvi razgovori o izvozu obutve za leto 1976. Jugoslovanska čevljarstva industrija je svojemu največjemu kupcu ponudila dokaj obširno kolekcijo obutve s približno 4.000 modeli.

Pri izbiri modelov so sodelovali poslovodje posameznih baz, od koder se predisponira obutev v trgovine, sodelovali so tudi njihovi kreatorji, tehnologi in seveda predstavniki Raznoexporta, kot uvoznika obutve. S kolekcijo so bili zadovoljni, izbrali so nekaj čez 700 modelov in skupaj naročili 8,5 milijona parov. Opaziti je bilo, da so odbrali predvsem modno obutev iz kvalitetnejših materialov na kopita zadnjih modnih oblik, z modernimi podplati. Zelo močno so zainteresirani za obutev s poliuretanskimi podplati pri zimski obutvi, še posebno pa pri letnih sandalih, kjer so odbrali cele modele z do 5 cm debelimi poliuretanskimi podplati.

Iz alpinske kolekcije je bilo v končni fazi izbranih 18 modelov škornjev, salonk, troterk in odprtih sandal z naročilom po posameznem modelu od 5 do 45 tisoč parov. Priznali so, da se je kvaliteta jugoslovanske obutve izboljšala, da je tudi ne-

kaj manj reklamacij, da se čevljarstva industrija razen nekaj posameznih izjem (tovarn) trudi, da bi zadovoljila kupca kar zadeva kvaliteto vdelanega materiala, kakor tudi same izdelave.

Ob tej priliki so pred nas postavili tudi popolnoma novo zahtevo, do katere imajo kupci vsekakor pravico; zahtevajo, da jim obutev izdabljamo sukcesivno (postopoma) preko celega leta in ne samo pretežno v II. in IV. četrtletju, kakor smo to delali dosedaj. To bo vsekakor za proizvodnjo predstavljalo dodatne težave, ker bomo v mrtvih sezonah morali proizvajati sočasno obutev za domače tržišče in za SZ, to pa velja tudi za glavne sezone, v katerih smo dosedaj proizvajali izključno za domače tržišče in zahodni izvoz.

Ponovno so poudarili, da je jugoslovanska obutev v SZ dobro prodajna, da bodo tudi v bodoče v Jugoslaviji iskali najmodernejšo in najkvalitetnejšo obutev. Sočasno so trdili, da jugoslovanska obutev v primerjavi z ostalo uvoženo obutvijo tudi najbolj plačajo, da je za njihovega potrošnika najdražja in zato mora ustrezati vsem njihovim željam in zahtevam.

Anton KLEMENCIC

Kam v Sovjetsko zvezo?

Gradnja – morda jeseni letos

Gradnja skladiščne – proizvodne hale se bo predvidoma pričela v jeseni 1975.

Odkup zemljišča je v teku. Sklenjene so pogodbe za odkup zemljišča, ki bo potrebno za gradnjo.

Vkolikor ne bo nepredvidenih ovir bo v zvezi s pridobitvijo zemljišča kmalu rešeno.

Prošnja za izdajo lokacijskega dovoljenja je že vložena pri SO Skofja Loka. Vendar omenjenega dovoljenja ne moremo dobiti, dokler ni urejeno lastništvo zemljišča. To je, da mora biti zemljišče odkupljeno in vpisano v zemljiško knjigo.

Gradbeno dovoljenje bo, ko bomo pridobili vsa potrebna soglasja, ki pa morajo biti usklajena z novimi predpisi o investicijah.

Tehnična dokumentacija (načrti) so v glavnem že narejeni. Manjka samo še nekaj dopolnitev k projektu, ki pa so že tudi naročene.

Projekt nove skladiščne-proizvodne hale je izdelal Projektivni biro »TEHNIK« iz Skofje Loke.

Prispele so tudi ponudbe za izvajanje del. Ponudbe so narejene v treh variantah, med katerimi so precejšnje razlike v cenah.

Od teh ponudb bo treba izbrati najugodnejšo tako po konstrukciji kot ceni.

Rajko SUBIC

Sredstev za gradnjo še ni

Ze dalj časa smo glede sredstev za gradnjo v pogovorih z našo poslovno banko. Novi predpisi z zagotavljanjem plačil za investicije, ki so izšli v mesecu juniju, so dotedanji način še zaostri. Poslovne banke do nadaljnjega ne odobravajo nikakršnih investicijskih kreditov in ne izdajajo tovrstnih garancij. Iz tega sledi, ko bo zbrana vsa dokumentacija ter bo dokončno izvršen nakup zemljišča, bomo gotovo morali počakati za gradnjo še nekaj časa, preden bomo uspeli zagotoviti sredstva za gradnjo in to z investicijskimi krediti, garancijo poslovne banke in izločitvijo lastnih sredstev, kajti slednjih v nobenem primeru nimamo v zadostni višini za pokritje celotne investicije. Kratek odgovor na vprašanje: Sredstva za gradnjo še niso zagotovljena.

Ana Strlič

Gasilci pozor

Ali se zavedamo, da imamo skladišča materiala in obutev

- v »štali«
- pri Bahaču v kozolcu in garažah
- pri Vilki Čadeževi v bivši delavnici
- pri Mesarjevi Marjanci
- pri Lengarju
- pri Mesarju v Zireh
- v gasilskem domu na Dobračevi
- pri Stefetu v Kranju
- v Rupčarjevi klonici
- pri Bajtovem Francu v Osojnici
- pri Lipetu v Zireh
- pri Petronu
- pri Maticu — v nekdanji brivnici
- v dvorani TVD Partizana
- v gasilskem domu na Trebiji
- na stopnišču v tovarni
- v neprimernih barakah na dvorišču tovarne
- nekaj malega pa celo v zato namenjenih (primer- nih) prostorih v tovarni.

Ali vemo

- da nakladamo in razkladamo na kontejnerje kot v časih Tutankamona
- da imamo namesto trim steze — transportne poti.

Ali bodo tudi tu potrebni ukrepi zvezne vlade?

Slovenski čevljarji se že dogovarjajo

Ze več kot eno leto je podpis samoupravni sporazum o združevanju obutvene industrije v Sloveniji. V to združenje je vključena vsa obutvena industrija, ki v slovenskem prostoru nekaj pomeni. Namen združevanja je skupni nastop na tržiščih nabave, prodaje in reševanje ostalih vprašanj, kot so kadrovska, finančna, tehnična in ostala. Postali bomo tudi močnejši navzven in znotraj. Združenje teži k urejanju vseh vprašanj v cilju boljšega gospodarjenja. Tak način samoupravnega dogovarjanja nam daje možnost, da skupno nastopamo povsod tam, kjer obstajajo skupni interesi. Kako po-membno postaja tako dogovarjanje, lahko vidimo ob zadnjih ekonomskih ukrepih. Res, da smo do sedaj še pre-malo izkoriščali tako obliko sodelovanja, a nas sedanjí čas že sili, da bomo morali začete formalnosti obogatiti z novimi oblikami in vsebino.

Ne morem povedati, koliko delujejo ostali odbori Združenja, povem lahko le koliko dela odbor za področje prodaje, katerega član sem. Ta odbor je najprej ugotovil, s kakšnimi zmogljivostmi razpolaga proizvodnja in na katera tržišča so proizvodi usmerjeni. Po drugi strani pa, s kakšnimi kapacitetami prodaje na domačem tržišču razpolagamo in kaj ter kje dokupujemo obutev za dosortiranje. Ugotovili smo, da proizvodnja teži k razdelitvi proizvodnih programov, tako da bi si lahko s tem povečala količino po enem artiklu in s tem zmanjšala stroške razvo-

ja. S takimi težnjami se ne strinjamo in naš predlog je, da morajo še nadalje ostati proizvodni programi po posameznih delovnih organizacijah nekaj svojstvenega. Le tako bomo ohranili pestrost na tržišču in s tem še širili krog potrošnikov naše obutve. To pa ne pomeni, da s tem omejujemo in oviramo napredovanje združevanja. Dogovorili smo se že za skupne akcije na področju rabatov in marž, ki so sedaj zelo različne po posameznih podjetjih. Tudi na področju znižanja smo se dogovorili za enotne datume in skupno propagando. Ni še veliko storjenega, začeli pa smo vendarle. Ugotavljamo, da so ostali člani v kolektivih premalo seznanjeni o teh dogajanjih in da moramo ljudi sproti obveščati.

Na zboru Zveze komunistov obutvene industrije je bilo poudarjeno, da moramo stalno delovati na vseh področjih in o tem obveščati kolektive in javnost. Ustanovljen je bil tudi iniciativni odbor, ki naj daje pobudo celotnemu Združenju.

Cilji Združenja naj bodo usmerjeni v prizadevanja na vsa področja, od surovinske baze, preko predelave kože, do izdelave in prodaje obutve. Istočasno moramo reševati tudi vsa vzporedna vprašanja, od začetka do konca našega poslovnega ciklusa. Le na tak način bomo lahko nekaj pomenili in se lahko bolj uspešno vključevali v mednarodno delitev dela.

Ivan CAPUDER

Kakšna je vloga samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje

V samoupravno interesno skupnost za zaposlovanje Kranj se združujejo delovni ljudje po svojih temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in delavci v delovnem razmerju z zasebnimi delodajalci na območju občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Tržič. Za opravljanje strokovnih, administrativnih, finančnih in drugih opravil v zvezi z izvajanjem dejavnosti in nalog samoupravne skupnosti za zaposlovanje Kranj se je ustanovila delovna skupnost, ki je prevzela vse posle od dosedanjega Komunalnega zavoda za zaposlovanje Kranj.

Glavne naloge te skupnosti so:

— proučuje in analizira pláne gospodarskega razvoja z vidika potreb in možnosti za zaposlovanje sposobnega prebivalstva

— ugotavlja in spremlja potrebe po kadrih in priliv novih delavcev z namenom usklajevati potrebe in možnosti zaposlitve

— analizira pojave in značilnosti znotraj procesa zaposlovanja ter ugotavlja intenziteto pojavov ter njihovega vpliva na zaposlovanje ter

obseg in strukturo zaposlenosti

— ugotavlja in analizira izobrazbeno in poklicno sestavo zaposlenih in spremembe v tej strukturi s stališča njihove ustreznosti zahtevam delovnih mest v procesu spreminjanja materialne baze in organizacijskih pogojev gospodarjenja

— načrtuje naloge in predlaga ukrepe ter postopke, ki v sferi zaposlovanja privedejo do usklajenega sodelovanja s temeljnimi organizacijami združenega dela in sa-

moupravnim skupnostmi, z namenom, da se doseže smotnost in učinkovitost

— načrtuje in usklajuje ukrepe enotne akcije skupnosti in drugih dejavnikov v regiji za usklajevanje tokov zaposlovanja

— organizirano zbira, objavlja in posreduje informacije o možnostih in pogojih za zaposlitev, o prostih delovnih mestih ter o delavcih, ki iščejo zaposlitev

— načrtuje ukrepe in postopke za smotno izvajanje tekočih in srednjeročnih ciljev kadrovske politike v regiji

— izvaja poklicno usmerjanje, to je, daje strokovno pomoč mladini in odraslim pri izbiri šolanja in poklica, glede na njihove naravne sposobnosti in interese, v skladu z družbenimi potrebami po kadrih. Pri tem sodeluje s šolami in drugimi izobraževalnimi institucijami pri sprejemanju učencev in

njihovem poklicnem usposabljanju glede na družbene potrebe po kadrih

— organizira zbiranje podatkov o štipendijah in štipenditorjih, pomaga kandidatom pri iskanju štipenditorja ter posreduje podatke šolam in organizacijam združenega dela, zlasti o nadarjenih in socialno šibkih kandidatih, ki jim je štipendija pogoj in možnost za nadaljnje šolanje

— organizira in pripravlja usposabljanje — priučevanje delavcev brez strokovne izobrazbe, kakor tudi s strokovno izobrazbo

— sodeluje in usmerja iskalce zaposlitve na poklicno izobraževanje za nove in deficitarne poklice

— sodeluje z organizacijami združenega dela in delovnimi skupnostmi pri programiranju in organiziranju izobraževanja (metode, učni pripomočki)

Kako sem si predstavljal...

V tovarni je že več naših nekdanjih štipendistov, ki so tudi pri delu že prebili led, kakor pravimo. Zanimalo nas je, kaj menijo o temi »teorija in praksa«.

Miluška Jesenovec:

Razlika med prakso in teorijo je včasih res velika. Kar zadeva na primer moje delo, lahko rečem, da ni mogoče delati po teoriji, zlasti ne v nabavni službi. Če pogledamo obračun zalog, vidimo, da so nekateri materiali na zalogi tudi po pol leta in več, druge komajda sproti dobavljamo.

Sicer se mi pa zdi, da mlade, ki prihajajo v delovno organizacijo, v neposredni proizvodnji lepše sprejmejo, vsaj sama sem to doživela; v strokovnih službah mlademu delavcu včasih poveje le toliko, da ga odpravijo. Mislim tudi, da delo mladih preveč podcenjujemo.

Marija Polenšek:

Moram reči, da težko primerjam teorijo s prakso. Delam namreč nekaj povsem drugega, kakor tisto, za kar sem hodila v šolo. Nekateri vendarle menijo, da je Upravno-administrativna ali ekonomska srednja šola ena in ista stvar. Mislim torej, da bi morali delavce razmeščati res na delovna mesta, ki ustrezajo njihovi izobrazbi.

Tudi pri uvajanju mladih bi morali biti bolj pozorni in dosledni, da se delavec v kolektivu ne počuti prepuščen sam sebi.

Posebno velja to za tiste, ki prihajamo iz drugih krajev in nimamo urejenih niti drugih pogojev.

Tomaž Košir:

Po končani pripravniški praksi sem nastopil delo v prodajni službi. Kaj lahko rečem o prvih dneh? Odnosi s sodelavci so prav gotovo dobri, celo zelo dobri, kar ugodno vpliva na splošno počutje pri delu. Zatakne pa se drugje. Menim, da so še vse preveč osamljeni poskusi, da bi teorijo prenašali v prakso. Drugo, kar smatram za problem, so stalne težave pri organizaciji dela in posameznih oddelkov ter služb. Poglejte, kako dolg je bil postopek imenovanja kandidata na vodilno delovno mesto (zadnje, ki je bilo razpisano). Ne vem, če mora res tako biti. Pri iskanju najboljših rešitev za delovno organizacijo (kar bi moralo biti edino vodilo), se včasih vpletejo tudi druge (subjektivne) vezi. Moti me to, da pri reševanju posameznih vprašanj ne mislimo vedno le na to, ali je nek predlog ali zamisel dobra ali slaba, ampak včasih pomislimo ta-

— izvaja opravila v zvezi z uveljavljanjem in zagotavljanjem pravic do denarnega nadomestila, denarne pomoči, zdravstvenega varstva in priprave za zaposlitev osebam, ki so začasno brezposelne in iščejo zaposlitev

— sprejema ukrepe za izboljšanje njihovega položaja v okviru zakonskih določil, družbenih dogovorov, samoupravnih sporazumov ter predlaga sredstva za zagotovitev ustreznega varstva iskalcev zaposlitve.

Za izvršitev programa Samoupravne skupnosti za zaposlovanje je določena enotna prispevna stopnja 0,16 % od bruto osebnih dohodkov.

Vse dosedanje seje tako v Skofji Loki kot v Kranju so bile sklicane v glavnem zaradi konstituiranja in potrditve samoupravnih aktov te skupnosti.

Marija STRLIC

koj tudi na to, »kaj bo rekla in oni«. Posamezni problemi se še vedno rešujejo preveč ozko, obrtniško. Vsak problem moramo gledati v vsej širini in za njegovo reševanje postaviti določen red, določen sistem. To je izvedljivo, saj imamo tehnične možnosti (tudi elektronski računalnik).

No, optimist sem in menim, da se da z delavnostjo in prizadevnostjo ter z določeno mero medsebojnega razumevanja marsikaj doseči.

Govorijo vam...

ERNA HEROVEC
iz prodajne službe:

Nekateri že uživajo skupno izbojevane dobrine, medtem ko se drugi morajo zanje še boriti.

PETER DOLENC
iz računalniškega centra:

Kaj mislite o samoupravljanju — ali je zaživel ali ne?

VIKA RUPNIK
iz težke šivalnice:

V naši šivalnici je že dolgo problem »ventilacija«. O tem je bilo že dosti govorjenja, kakih vidnih izboljšav pa do danes še ni.

MIRAN ZAKELJ
iz težke montaže:

Gospodarstvo v Alpini bo še nazadovalo, dokler ne bo ustreznega materiala in bomo delali na stotine artiklov.

VLADIMIR PIVK
iz planske službe:

Pri nas, ko posameznik prejme nalogo, najprej ugotavlja, kaj se ne da napraviti, ne kaj se da in kako.

JIV Ob dnevu samoupravljalcev

Dan samoupravljanja in srebrni jubilej smo počastili z osrednjo občinsko proslavo, ki je bila 28. junija 1975 v Goropekah, in o čemer smo že pisali v prejšnji številki našega časopisa.

Danes vam predstavljamo nastopajoče. Slavnostni govornik je bil predsednik Občinskega sindikalnega sveta Marjan Gantar, v kulturnem programu pa so sodelovali: Moški pevski zbor podjetij Žirov, Mladinska glasbenapevska sekcija DPD Svobode Žirov, za postrežbo pa so poskrbeli člani Planinskega društva Žiri. V kulturnem programu je sodeloval tudi moški pevski zbor Alpina in recitatorji Osnovne šole »padlih prvoborcev«.

Marjan GANTAR

V slogi je moč — tudi pri petju

Lačni res nismo bili...

Bodoči upravljalci — tokrat v glasbi

Kaj in kako bomo delali leta 1980

Izdelava predloga srednjeročnega plana OZD »ALPINA« za obdobje 1976—1980 v zaključni fazi

V skladu s široko družbeno akcijo srednjeročnega planiranja, ki se izvaja v naši državi, se tudi v OZD Alpina pripravljamo na dokončni sprejem plana. Priprava plana poteka v fazah, ki jih je predlagala Gospodarska zbornica Jugoslavije in tudi določila roke za izdelavo posameznih faz. S svojim planom se vključujemo v celotni sistem srednjeročnega planiranja v Jugoslaviji. Na osnovi posameznih planov družbenih in gospodarskih organizacij bo kasneje sprejet celovit srednjeročni plan SFRJ in srednjeročni plani republik.

Da bi omogočili nemoteno sprejemanje in usklajevanje srednjeročnih planov na vseh nivojih, se moramo tudi v naši delovni organizaciji dosledno držati rokov, ki so predvideni za posamezne faze.

V začetku junija je bil izdelan osnutek srednjeročnega plana gospodarskega razvoja OZD Alpina do leta 1980. Osnutek je bil izdelan na osnovi podatkov, ki so bili zbrani v obrazcih »Minimalni kazalci razvoja za obdobje 1976—1980«. Bistveni pomen osnutka plana je v tem, da čimbolj nazorno prikaže osnovne smernice razvoja OZD in spodbudi k nadaljnji razpravi. Osnutek predstavlja osnovo za dokončen srednjeročni plan in dopušča vključevanje dodatnih predlogov in sprememb.

Pri izdelavi osnutka plana se je pojavilo precej problemov, ki jih bo treba pred dokončnim sprejemom plana še posebej analizirati in ugotoviti, če je začetna smer razvoja res najboljše.

V naslednjem obdobju bo verjetno postalo najbolj problematično hitro slabšanje zunanjetrgovinske bilance OZD. Ob skoraj nespremenjenem izvozu se bo zaradi preusmeritve v plastiko močno povečal uvoz materialov iz konvertibilnega valutnega področja. Da v zvezi s tem položajem ne bi prišlo do kasnejših težav, bo treba vnaprejšnje dobro proučiti možnosti za nemoteno preskrbo z repromaterialom.

Vprašljivo je tudi širjenje maloprodajne mreže v TOZD prodaja, glede na to, da ne planiramo povečanja proizvodnje obutve in glede na vse večji prodor novih načinov prodaje v svetu. Kot vemo so stroški odpiranja novih prodajalnih izredno veliki in se pojavlja vprašanje, če se bi take investicije najboljše obrestovale. V zvezi s tako odločitvijo bodo potrebne bolj temeljite analize, ki bodo odločitev potrdile ali pa ovrgle.

Navedena sta samo dva problema. Verjetno pa je v osnutku plana še precej podatkov, o katerih bo treba še resneje razmisliti.

Pri izdelavi plana se je pojavilo tudi vprašanje o nujnosti organiziranja analitsko-planske službe v delovni organizaciji, ki bi lahko bolj kvalitetno skrbela za postavljanje planov in za sprotno spremljanje njihovega uresničevanja. Ta služba bi morala preskrbeti tudi potrebne analize o bodočih poslovnih odločitvah, ki so pri izdelavi tega srednjeročnega plana marsikje manjkale.

V nadalje bo treba zagotoviti, da bo postalo planiranje načrtna in neprestana dejavnost v delovni organizaciji in ne samo stihijsko pokoravanje zakonskim predpisom.

Po obravnavi osnutka plana ter ustreznih dopolnitvah bo treba do oktobra 1975 dokončno sestaviti besedilo srednjeročnega plana razvoja OZD Alpina. Dokončni plan bodo sprejeli samoupravni organi naše delovne organizacije in bo postal osnovno vodilo v nadaljnji poslovni politiki OZD Alpina.

Bojan Starman

Poročili so se:

Liljana Milosavljevič, Ljubljana III., Ivana Jauh, Kranj, Ljudmila Kisovec, Gorenja vas ter Helena Kumer, Žiri.
Čestitamo!

Kadrovske novice

V obdobju od 15. junija do 15. julija smo imeli spremembe predvsem v obratu v Zireh in prodajni mreži. Obrat v Gorenji vasi in na Colu sta obratovala z nespremenjenim številom delavcev, vseh delavcev, ki so nastopili delo je bilo 12, delavcev, ki so prenehali z delom pa 10. V Zireh so nastopili delo naslednji: Janez Filipač se je vrnil iz JLA in nastopil delo v montaži lahke obutve, Franciška Ušeničnik je prav tako nastopila delo v montaži lahke obutve, Terezija Istenič, Irma Mlinar in Irena Oblak so nastopile delo v prikojevalnici težke obutve, Matilda in Anton Lazar sta nastopila delo v oddelku plastike, Majda Boga taj pa na obračunu osebnega dohodka oddelka 521. Z delom so v našem obratu v Zireh prenehali: Jožica Galičič na obračunu osebnega dohodka v odd. 521, Helena Kumer, vodja ekonomata, Miha Govekar, vodja odprmenega oddelka v plastiki, ki je samovoljno izstopil z dela. Delavci Milan Likar, Miran Ušeničnik, Janez Kokej, Silvo Zakelj in Peter Pivk so prekinili delo zaradi odhoda na odsluženje kadrovskega roka.

V prodajni mreži so bile naslednje spremembe: Mehmed Brica in Milan Tičar sta se vrnila s služenja vojaškega roka in nastopila delo, prvi v prodajalni v Sarajevu, drugi v prodajalni v Kranju. V prodajalni Sarajevu je nastopil delo tudi prodajalec Nijaz Schič, v Novem mestu pa prodajalka Silva Zupančič. Delo je prenehalo samo Stefič Posavec v prodajalni Koprivnica.

V letošnjem letu smo v I. polletju imeli večjo fluktuacijo delavcev, kakor v lanskem letu v istem obdobju. Letos se je zaposlilo 63 delavcev skupaj in to: v Zireh 37, v Gorenji vasi 1, Colu 4 in prodajni mreži 21. Lani pa smo sprejeli 44 delavcev, od tega v Zireh 25, Gorenji vasi 1, Col 1, in prodajna mreža 17.

Z delom je v letošnjem polletju prenehalo 53 delavcev: v Zireh 31, v Gorenji vasi 4, Col 3 in prodajni mreži 15. Lani pa je v istem obdobju prenehalo delo 29 delavcev in sicer: 11 v Zireh, 6 v Gorenji vasi, 1 na Colu in 11 v prodajni mreži.

Lani smo imeli porast skupnega števila zaposlenih v I. polletju za 15 delavcev, letos pa le za 10 delavcev.

Povprečje zaposlenih v I. polletju pa je takšno-le: Žiri 1048, Gorenja vas 186, Col 80, prodajna mreža 254. Za celotno delovno organizacijo je povprečje zaposlenih v tem obdobju 1568 delavcev.

A. F.

Samoupravna kronika od 15. VI. do 15. VII.

17. 6. — Delavski svet TOZD Proizvodnja

Sprejet sklep o nakupu obveznic Federacije v skupnem znesku 1.000.000.— din in to za 300.000 v TOZD prodaja, za 700.000 din v TOZD proizvodnja.

Odobreno plačilo stroškov proslave ob 1. maju, odškodnine na vozilu prevoznika, ki je utrpel škodo pri prevozih ob adaptaciji naše prodajalne v Ajdovščini.

Odobren odpis razlik, ugotovljenih pri popisu pisarniškega materiala ob primopredaji 30. 4. 1975. Sklenjeno, da se del zneska, ki je bil ob 8. marcu leta 1969 namenjen za vrtec v Zireh, odstopi za vrtec v Gorenji vasi.

Določeno, da se učencem v TOZD proizvodnja izplača regres za letovanje v isti višini kot ostalim delavcem naše OZD.

1. 7. — Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

Obpravnavane prošnje prosilcev za pridobitev lastnosti delavca v združenem delu in odpovedi delavcev za prenehanje lastnosti delavca v združenem delu ter s tem v zvezi sprejeti ustrezni sklepi.

Na prošnjo Franca Frlica in delovne organizacije POLIKS Ziri sklenjeno, da se Franca Frlica premesti v POLIKS s 1. 8. 1975.

Antoniji Bradeško v obratu Gorenja vas odobren skrajšan delovni čas do tretjega leta starosti otroka. Sprejet sklep, da se objavi izpraznjeno delovno mesto vodje odpremnega oddelka in manipulant na traku v šivalnici lahke obutve. Na izpraznjeno delovno mesto obratun OD sprejeta Majda Bogataj, administrator, na delovno mesto pisarniške delavke v tehnično službo pa Jerneja Trček. Odbor pomimsko seznanjen s štipendisti, ki končajo študij in nastopijo delo kot pripravniki. Odboru za izobraževanje predlagajo, da obremeni Heleno Kumer za stroške njenega šolanja.

14. 7. — Delavski svet TOZD Proizvodnja

Podana informacija o dogovoru o političnih nalogah in akcijah, ki jih moramo izvršiti v delovni organizaciji v zvezi z uresničevanjem sklepov IV. in XI. seje CK ZKJ. Sklepano o nabavi form za smučarske čevlje, o uvozu materialov preko posrednikov in o delovnih čevljih za delavce v plastiki. Odobreno plačilo godbe na zabavi ob Dnevu samoupravljavcev. Sprejet sklep v zvezi z delom med kolektivnim dopustom, glede na potrebe. Predlog za dodatni dopust za delavce plastike zaradi težjih delovnih pogojev za letošnje

leto ni bil sprejet; dan je bil v proučitev.

27. 6. — Odbor delavske kontrole

Zadeva o sporni ceni uvoženih podplatov se v dokončno rešitev preda sodišču. Sklep sodišča bo hkrati tudi sklep Odbora delavske kontrole. Tov. Iviju Poljanšku se da na razpolago advokata. V primeru, da bo v sklepu sodišča izkazano, da so navedbe tov. Poljanška neresnične, bo za to odgovarjal pred Komisijo za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti. Če pa bo sodišče ugotovilo, da je bil uvoz podplatov nepravilen, bo to nepravilnost reševal organ, ki bo glede na naravo prekrška ali prestopka za to pristojen.

Po podanem poročilu o delu RCA so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. RCA je koristen in v današnjih razmerah potreben. Še naprej pa bo potrebno od RCA in ostalih ljudi, ki sodelujejo pri pripravi podatkov, zahtevati točnost in ažurnost podatkov.

2. Poslovodja iz Strumice tedenskih poročil ne pošilja redno, kar povzroča težave pri zbiranju podatkov. Zadevo se preda Odboru delavske kontrole TOZD prodaja obutve.

3. Kadrovska politika do RCA je slaba. Ugotavlja se

pomanjkanje ustreznega kadra. Zahtevati bi morali, da delovna mesta v RCA zasedejo ljudje, ki imajo za to delo opravljen zahtevan test. Povečan obseg dela RCA bo zahteval tudi nova delovna mesta, za katera naj kadrovska služba preskrbi ustrezno zasedbo.

4. Režija se zaradi računalnika ne bo zmanjšala. Večjo korist, kot zmanjševanje režije, prinaša računalnik s tem, da daje točne in sprotno podatke, katere lahko koristno uporabimo in s tem ustvarimo velik prihranek.

Govora je bilo tudi o režiji v naši delovni organizaciji in sprejet sklep, da se moramo zavzemati bolj za izboljšanje kvalitete režije, kot za skrčenje režije.

Komisija s pojasnilom vodje razvoja težke obutve, glede nepravilnosti, ki so nastale pri sekaniu gornjih delov za tekaške čevlje ni bila zadovoljna, sprejela je sklep, da mora vodja razvoja težke obutve svoje poročilo dopolniti z obdelavo možnosti napake modelirja.

14. 7. — Stanovanjska komisija

Ugotovljeno, da po natečaju Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Skofja Loka Alpina izpolnjuje vse pogoje, da zaprosi za posoji-

lo v znesku 303.000,00 din. V primeru, da je možno, je Alpina interesent tudi za višji znesek. S tem posojilom in s svojimi rednimi sredstvi, ki jih letno zberemo za stanovanjsko gradnjo, bo Alpina odkupila 6 stanovanj v bloku v Zireh. Komisija je bila enotnega mnenja, da s sredstvi, ki jih letno zberemo za stanovanjsko gradnjo, ne bomo mogli rešiti vseh potreb prosilcev. Zato bodo morali delavci, ki želijo dobiti stanovanje, prispevati tudi del svojih sredstev v obliki namenskega varčevanja. Člani komisije odločno zastopajo stališče, da bo z delavci, ki bodo dobili stanovanje, sklenjena pismena pogodba, v kateri se bodo morali obvezati, da bodo namensko varčevali za stanovanje. V teku petih let pa bodo lahko stanovanja z lastnimi privarčevanimi sredstvi in s pomočjo OZD odkupili in s tem bodo postali etažni lastniki.

Da bi bila razdelitev stanovanj čim bolj pravična, glede na stanovanjske razmere prosilcev in njihove osebne dohodke na družinskega člana, je bila imenovana tričlanska komisija, ki si bo ogledala stanovanja prosilcev in jih po izdelanem točkovnem sistemu tudi točkovala. Po ocenitvi stanovanj bo izdelana prioritarna lista prosilcev, na osnovi katere bodo razdeljena stanovanja.

Malce radoveden sem bil, ko sem se dogovarjal za razgovor z Martino NIKOLIC, kajti nekdanj je bila moja učiteljica. Tako le srečanje po več kot 20 letih je zanimivo, zlasti še, če imajo ljudje v preteklosti nekaj skupnega in iščejo skupne točke tudi sedaj.

Bilo je prav tako, kot sem pričakoval. Naša rojakinja naju je sprejela z odprtimi rokami, obenem pa, saj poznate tisto, »veš, nič nisem utegnila pripraviti«.

Navado imam, da razgovore z našimi rojaki skiciram v beležnico; zares,

nisem se zavedel, kdaj smo v razgovoru pravzaprav prišli do tiste točke, ko se ponavadi začne razgovor, ki ga časnikarji imenujejo intervju.

Martina pripoveduje urejeno, slikovito, prav kakor včasih v razredu, se spominim: »Bila sem med sedmimi partizanskimi učiteljicami, ki smo v Zireh skušale obdržati v mladih slovensko zavest in v težkih časih vsaj malo napolniti žirovske bistroglavce. Hkrati lahko povem, da smo že novembra 1943 vse pripravili za reden pouk, pa nam je to preprečila hajka, ki se je pričela isti dan, kot naj bi se pouk. No, kasneje se je pri »Modrjanovcu« začel pouk za nekoliko ožji krog, o organiziranem pouku pa lahko govorimo od začetka 1944. leta dalje. Opravljala sem tudi nekatere dolžnosti upravitelja.«

Pouk je bil takrat organiziran po hišah, pri »Poljanšku«, »Mrovcu«, »Lipeču«, Jožetu Kavčiču ...

»Po vojni sem ostala v prosveti, tja do leta 1957. Vmes sem bila zaposlena celo v vaši tovarni. Spomini na tiste čase so lepi. Zlasti prijetno je bilo v razredu, ko smo mladi učitelji uvajali družabne igre in s tem bogatili osebnost mladih ljudi, ki so stopali v življenje.«

Delovni pogoji v šoli takrat niso bili kaj prida. Vendar mislim, da smo

učitelji bili bolj navdušeni za svoje poslanstvo kot so sedaj.«

Zares, življenjska pot naše sogovornice je bila zelo razgibana. Od doma v Novi vasi, preko partizanske šole v Zireh, aretacije in prisilnega dela v

Nemčiji, učiteljevanja v Radovljici, Zireh in Kamniku, dela na okraju v Novem Sadu, celjski cinkarni in Carinarnici v Celju. S kančkom grenkobe se spominja vseh teh trenutkov. Toda klonila ni. Med redkimi našimi občani je nosilka spominke značke Zveze komunistov za 30-letno članstvo.

Domači kraj obišče enkrat letno. »Skoda se mi zdi,« pravi, »da tako malo poznam razmere v Zireh, saj skoraj ne pridem v stik z ljudmi. Vedno se najde delo, ki mi to onemogoči. Zelo pa bi bila navdušena, če bi se tisti, ki se potepamo po svetu, nekoč zbrali v Zireh, mogoče na pobudo prav vašega časopisa, in se kaj pogovorili,« meni 52-letna sogovornica.

Za slovo naju še hudo mušno malo pocuka za ušesa, kakor nekdanj. Mogoče še kdaj, kmalu ...

Tekst: Nejko PODOBNIK
Foto: Franc JESENKO

Fotoreporter med dopustniki

Ni šlo za denar, temveč za sladoled. Največja dragocenost.

Kaj pa ta čaka — ne vemo...

Bilo je tudi mnogo neizkoriščenih možnosti... No, pa drugo leto...

Ni košarka, odbojka je

Previdno, da ne bo zbudlo

Počastitev dneva krvodajalcev

V petek, dne 27. junija 1975 je bila v prostorih Cevljarskega šolskega izobraževalnega centra v Zireh slovesnost v počastitev Dneva krvodajalcev.

Krvodajalcem, ki so darovali kri 5 in 10-krat, je predsednik Občinskega odbora Rdečega križa podelil posebna priznanja in značke. Slovesnosti se je udeležil tudi dr. Gregorčič iz Gorenje vasi. V nagovoru je poudaril, da je darovanje krvi človekoljubno in plemenito delo, ki je del socialnega varstva in varnosti slehernega človeka. Spomnimo se samo vsakodnevni nesreč pri delu, na cesti in v zračnem prometu. Zato se moramo držati gesla »vsak krvodajalec naj pridobi vsaj še enega novega krvodajalca!«. Vsak krvodajalec, ki bo s svojim zgledom, priporočilom in toplo tovariško besedo pridobil novega krvodajalca, bo imel občutek, da je v dvojni meri opravil humano delo.

Na koncu je dr. Gregorčič poudaril, da je odziv na krvodajalsko akcijo v Zireh zelo velik, zato upamo, da bo v vsakem času in v zadostni množini na razpolago dovolj krvi za vsakogar, ki jo potrebuje.

M. T.

Nove štipendije

Odbor za izobraževanje Alpine razpisuje še naslednje štipendije:

10 štipendij za poklicno čevljarsko šolo v Zireh,

25 štipendij za poklicno šolo kovinarske stroke (smer orodjar in strojni ključavničar),

1 štipendijo za pravno fakulteto,

1 štipendijo za FNT — oddelek za kemijo,

1 štipendijo za strojno fakulteto.

Prijave sprejema kadrovska služba Alpine do 31. 8. 1975.

Na večer Dneva borca

3. julija, na večer Dneva borca je bila v Skofji Loki v avli osnovne šole Podlubnik revija pevskih zborov in pihalnih godb. Nastopili so: Moški pevski zbor Alpina, Moški pevski zbor iz Selc, sekstet deklet iz Bukovice, Mešani pevski zbor Sv. Duh, moški pevski zbor iz Reteč, oktet Jelovice, in moški pevski zbor upokojencev iz Skofje Loke ter kot gost moški pevski zbor iz Sovodentj ob Soči v Italiji.

Vsak od zborov je zapel dve pesmi, v zadnji točki pa so zbori skupaj, ob spremljavi pihalnih godb iz Zirov in Skofje Loke, zapeli pesmi Naša zemlja in Zapijmo slavo. Pred zadnjo točko so predstavniki občinske ZK PO podelili priznanja nekaterim pevcem in godbenikom.

Poslušalci in nastopajoči smo lahko ugotovili, da

je občinska revija zelo dobro uspela. Bil je to pregled dejavnosti pevskih zborov, medtem ko za pihalne godbe ne bi tega mogli reči. Vsekakor pa lahko rečemo, da je v naši občini pevsko-godbena dejavnost pred drugimi kulturnimi dejavnostmi.

Najboljši je bil nastop okteta Jelovice, pa tudi Gorenjevaški oktet je močno dvignil kvaliteto. Med zbori lahko pohvalimo moški pevski zbor Alpine in pa goste iz Italije.

Organizatorji revije so predlagali, da bi bile podobne revije vsake dve leti, in sicer vselej v drugem kraju. Bolje pa bi bilo, da bi revijo pripravili spomladi (npr. za 1. maj), ker je takrat večja možnost za pregled dela in s tem za kvaliteten nastop.

Tone TRČEK

Če...

»Če« je skrivnostna beseda, ki simbolizira zapletenost procesa dogovarjanja in odločanja, ki jo sedanjí resni gospodarski položaj še posebej potiska v naši misli. Povsem navaditi smo se že, da tudi z najodgovornejših mest ponujajo vsak dan več »čajejstva«. Se malo, pa bomo verjeli, da bi mi stabilizirali gospodarstvo, če... da bi zgradili potrebne ceste, če... da bi reorganizirali in modernizirali šolstvo, če... in tako molimo naprej, brez konca in kraja. In zato ni nič čudnega: da bi že tudi mi v Zireh imeli marsikaj, če...; da bi sosed plačal prispevek za asfaltiranje, če...; da bi že rešili pereče kadrovske probleme, če... S tem načinom izražanja, pa se tega zavedamo ali ne, priznavamo, da so centri odločanja še vedno zunaj nas samih, čeprav smo lepo zapisali, da naj delavec »odloča o pogojih in rezultatih svojega dela«.

Ko poslušam to modrovanje, spoznavam, da si odgovornosti niti ne želimo in, da smo naravnost srečni, da lahko vedno znova kažemo na tiste, ki stoje za če-ji. Priznati pa je treba, da je temu načinu mišljenja v mnogočem pripomogel zapleten sistem odločanja, ki pa ga nekateri še vztrajno zapletajo, misleč, da strežejo »demosu«. Resnica pa je ravno druga, ker se tisti, ki mu je bilo vse to namenjeno, ne znajde več.

Kam vse to polaganje bremen vodi, že čutimo. Resnična vrednost dohodkov kopni, tisti z najnižjimi dohodki pa imajo že težave z zadovoljevanjem najbolj osnovnih potreb. Da od to do večjih ali manjših socialnih konfliktov ni več daleč, vemo — tudi Zirovci.

S tem, ko to pišem, ne trobim s tistimi, ki se obračajo k najmanjšim izmed nas, ampak milostno gledam proti tistim, ki imajo škarje, da so v meri in rezanju bolj umni. Je že tako, da majhni delamo majhne, veliki pa velike napake in pošteno bi bilo, da bi tudi pri odmeri kazni veljalo načelo »delitev po delu«.

In za konec še »če« za mene. Pišem to, četudi vem, da že veliko večje grmenje ne rodi več miši.

VIKTOR ZAKELJ

Ne bomo več požirali prahu

Se nekaj mesecev in Žiri bodo bogatejše za nekaj tisoč kvadratnih metrov asfaltnih cestič.

Za katere in kakšne ceste gre?

Zupan—J. Peternelj—most	Dolžina	Širina
J. Peternelj—Johan	720 m	4 m
Most—J. Kavčič	410 m	3,5 m
Mrovc—M. Novak	310 m	3,5 m
A. Sink—J. Cigale	480 m	4 m
Rajko Jurca—Kastelec	280 m	3 m
Noč—Anžonov most	2.000 m	5 m
Skupaj	4.250 m	

Od kje sredstva?

	Lastna sredstva	Delovne ure (po 25.—)	SO Sk. Loka	OZD Zirov
Zupan—J. Peternelj— —Johan—most preko Rakulka—J. Kavčič in Mizarsko podjetje	290.000	2700 ur	297.100	Dohodek od dveh delovnih sobot 350.000
Mrovc—M. Novak	124.350	1735 ur	—	—
Sink A.—J. Cigale Rajko Jurca—Kastelec	76.000	950 ur	—	—
Noč—Anžonov most	140.000	2000 ur	—	1,65 % od bruto OD 970.000

Zemeljska dela in cestno kanalizacijo bomo opravili v lastni režiji. Asfaltiranje bo opravilo Cestno podjetje Kranj. Za asfaltiranje cest na Dobračevi in Stari vasi je Krajevna skupnost 28. 5. 1975 sklenila pogodbo s Cestnim podjetjem Kranj v višini 862.164.—din. Izvajalec del se je zavezal, da prične z deli 15. 8. in dokonča 15. 9. 1975.

Na cesti v Račevi bodo zanesljivo končana zemeljska dela, morda še grobi asfalt, za dokončanje del pa bomo verjetno prekratki. Svet dela na tem, da po možnosti zagotovi tudi ta manjkajoča sredstva. Ta primer zgovorno kaže, na kakšen način bo možno v bodoče zadostiti še ostalim skupnim potrebam.

V. ZAKELJ

Pogled na preteklo delo in cilje SKK Žiri

Ce se ozremo na kratko pot, ki smo jo prehodili od 1. 8. 1974, ko se je prvič zbrala na kondicijskem treningu v Fažani skromna skupnica 11 skakalcev, od katerih trije sploh še niso imeli skakalnih smučí, pa do 4. 5. 1975, ko smo imeli zadnje tekmovalje v letošnji sezoni na Pokljuki (mladinski in pionirski dvoboj med avstrijsko Koroško in Slovenijo), lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da so prvi koraki novega kluba kar uspešni.

Do konca zimske sezone 74/75 smo kljub skromnim denarnim sredstvom, v primerjavi z drugimi skakalnimi klubi dosegli zavidljive uspehe. Uspelo nam je opre-

miti s skakalnimi smučími že 40 skakalcev in vsi so v letošnji sezoni tudi nastopili na raznih tekmovanjih. Seveda vsi v eni sezoni niso uspeli dobiti kategorizacije, vendar je to tudi popolnoma razumljivo. V ekipnem tekmovalju med klubi smo po prvih računih zasedli odlično tretje mesto, za ljubljansko Ilirijo in kranjskim Triglavom, prehiteli pa smo klube, ki imajo že dolgoletno tradicijo, posebno če še upoštevamo, da je SK Alpina v lanskí sezoni zasedal deseto mesto. Doseženi uspehi so nedvomno plod načrtnega dela po vsej Poljanski dolini, katerega cilj je ustvariti čim močnejše centre v Gorenji

vasi, Poljanah, Skofji Loki in Zireh, dobri rezultati pa morajo biti tudi spodbuda za še prizadevnejše delo v bodoče. Zavedati se moramo, da klub ne bo mogel iti po začrtani poti, če v teh centrih ne bomo zgradili skakalnic za najmlajše ter jih nato pokrili s plastično maso.

V prvi vrsti je nujno potrebna izgradnja skakalnice na Soriški planini, ker bi bila s tem zagotovljena normalna realizacija plana treningov že v pozni jeseni, tekmovalci pa bi bili tako že na začetku tekmovalne sezone pripravljene na prva kategorizacijska tekmovanja.

Nujnost uporabe skakalnic, pokritih s plastično maso je torej za današnje sodobne treninge sama po sebi razumljiva. Če treninge skakalcev časovno razdelimo na poletno, jesensko in zimsko obdobje, izgleda vadba takole:

maja, junija in julija imamo kondicijsko vadbo, kjer je poudarek na razvijanju splošnih telesnih sposobnosti;

avgusta, septembra in oktobra vadimo na plastiki, kjer je glavni poudarek na odpravljanju napak in razvijanju pravilne tehnike skoka;

novembra in decembra se začne vadba na snegu, januarja, februarja in marca pa so tekmovanja.

Seveda nas trening na plastiki ne sme zavesti, da bi prezgodaj delali zaključke o formi posameznika, ker so pogoji skakanja na snegu pač drugačni od pogojev za skoke na plastiki, vendar pa je porok za uspeh posameznika danes prizadevnost in letoletna udeležba na vseh treningih in tekmovanjih.

Jurman Janez

Goroške vabijo

Prihodnji mesec nas pričakuje posebna obletnica. Zirovski planinci praznujemo 25-letnico ustanovitve društva skupaj s 30-letnico osvoboditve. V počastitev obletnic bomo 24. avgusta ob 15. uri praznovanje združili s kratkim programom, ki se bo končal z zabavo. Na srečanje vabimo vse!

UO PD Žiri

Žiri so spet pridobile na kulturnem izgledu. Ivo Subić je na pročelju hiše slikarja samouka Jožeta Peternelja izdelal fresko.

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE tovarne obutve Žiri, Stara vas 23 — n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnja obutve, TOZD Prodaja obutve in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor:

Vladimír Pivk
Alfonz Zajec
Ivan Capuder
Janez Smeh
Martina Gregorač

Majda Jesenko — glavni urednik

Nejko Podobnik — odgovorni urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1600 izvodov.

Fotografije: Franc Jesenko

Tisk: Gorenjski tisk, Kranj